

Til
Uddannelses- og forskningsminister Jesper Petersen
Folketingets Uddannelses- og forskningsudvalg
c.c. Erhvervsministeriet (sekretariatet for strategi for *grønne job i landbruget og følgeindu*)

17. oktober 2022

Behov for sikring af kvalitet og kapacitet på de lange videregående uddannelser, der er afgørende at gennemføre den grønne omstilling i Danmark og sikre nye vækstpotentialer for de grønne erhverv

Aftagerpanel for Naturressourcer og Miljø ved Københavns Universitet har på møde 10. oktober 2022 drøftet regeringens forslag om, at op til 50 pct. af de studerende fremover tager deres kandidatuddannelse som en etårig kandidatuddannelse eller som erhvervskandidat.

Aftagerpanelets eksterne medlemmer rekrutterer fra uddannelser, som er helt centrale for den grønne omstilling, og hvor der generelt er et højt kompetencematch. Disse uddannelser må ikke blive overset i debatten om etårige versus toårige kandidatuddannelser.

De eksterne medlemmer af aftagerpanelet har derfor besluttet at gøre minister og udvalg opmærksom på den helt afgørende betydning, som uddannelser ved KU Science har for at sikre videnkapacitet hos virksomheder og myndigheder i arbejdet med at realisere målsætningerne inden for den grønne omstilling. Aktuelt med stærk fokus på klimaindsatser og omstilling af landbrug og fødevarer og samfundets materiale- og energiforbrug, men også i forhold til biodiversitetsbeskyttelse og naturforvaltning samt udvikling af den cirkulære økonomi på nationalt og globalt plan. Alle indsatser, der indeholder vigtige perspektiver for dansk erhvervsliv og er centrale for den internationale profil, Danmark ønsker som bæredygtigt foregangsland.

I de offentlige udmeldinger om politisk bestemte reduktioner og flytninger af uddannelseskapalet har vi noteret os en forståelse for erhvervs- og samfundsbehovet for kandidater inden for sundhedsvidenskab, "visse naturvidenskabelige uddannelser" og ingeniører. Samme opmærksomhed bør tildeles de uddannelser ved KU Science, som fokuserer på de erhverv og myndigheder, der skal realisere de grønne løsninger med optimering af indsatser og holistisk tilgang i spændingsfeltet mellem biologi, teknologi, ressourcestyring, politik og økonomi.

Kandidaterne fra disse uddannelser har meget lav eller ingen arbejdsløshed og er typisk stærkt efterspurgt blandt et bredt spænd af private og offentlige aftagere. Aftagerpanelets eksterne medlemmer vurderer, at kandidatkapaciteten allerede nu udgør en flaskehals i forhold til at optimere og fremme den grønne udvikling.

Der er en bred forståelse på sundhedsområdet for den store betydning, som en tilstrækkelig søgning til uddannelserne har for realisering af de sundhedspolitiske mål. En tilsvarende situation gælder i mindst samme omfang på området for realisering af klima- og øvrige bæredygtighedsmålsætninger. I den forbindelse skal gøres opmærksom på, at et bredt flertal i Folketinget i forbindelse med "*Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug*" har besluttet at udarbejde en strategi for grønne job i landbruget og følgeindustri. Ændringer i uddannelseslandskabet inden for dette område, bør afvente og koordineres med denne strategi.

Fra politisk hold er der med afsæt i anbefalinger fra Reformkommissionen rejst forslag om, at kandidatuddannelser på mange områder på universiteterne afkortes fra to til ét år samtidig med en indholdsmæssig justering af fokus væk fra forskningsbeskæftigelse og over til erhvervsbeskæftigelse og om et kvalitetsløft bl.a. gennem flere undervisningstimer. Vi vil gerne gøre opmærksom på, at der på de grønne uddannelser ved SCIENCE allerede er en erhvervmæssig fokusering af HELE kandidatuddannelsen, og der er fyldt op med nødvendige undervisningstimer til at tilegne sig de nødvendige og efterspurgt kompetencer. Uddannelserne er designet til og rettet mod beskæftigelse i erhvervene og offentlige myndigheder. En forskningsfokusering forudsætter derimod en ph.d.-uddannelse som overbygning. Og selv i forhold til at ph.d.-overbygningen forventes rekruttering til virksomhedsforskerjob hos forskningstunge virksomheder.

En fastholdelse af et samlet 5-årigt forløb er behovet for de almindelige grønne erhvervs- og myndighedsrettede kandidatuddannelser. Uddannelserne bygger typisk på en bacheloruddannelse med solid basiskompetenceopbygning, der ofte er tværvideenskabelig og reflekterer erhvervenes behov. Det udgør fundamentet for, at de studerende under kandidatdelen kan opnå dels en vis specialisering dels en klar erhvervsfokusering, som netop efterspørges af aftagerne og er grundlaget for, at kandidaterne relativt hurtigt kan indgå i den enkelte aftagers konkrete kontekst. Endvidere vil sikringen af den 2-årige kandidatuddannelse fastholde muligheden for de studerendes udlandsophold og internationalisering til gavn for fremtidig dansk eksport af grønne løsninger.

En reduktion af kandidatuddannelsernes længde kan dermed reducere de arbejdsmarkedsrelevante kvaliteter og det generelt høje kompetencematch.

Vi tror, at der reelt er bred forståelse for, at den grønne omstilling kræver mange former for nye løsninger, som netop de uddannelser vi rådgiver KU Science om, er forudsætningen for virksomheders og myndigheders mulighed for at levere på.

Vi opfordrer derfor til, at hensyn til kandidatbehovet i lyset af den grønne omstilling og den allerede nu eksisterende lave arbejdsløshed vil indgå i de kommende politiske prioriteter.

Med venlig hilsen

Poul Erik Jørgensen
Formand for Aftagerpanel for naturressourcer og Miljø, Københavns Universitet

PS. Jeg vedlægger i bilaget nedenfor en liste over de eksterne medlemmer af aftagerpanelet.

Bilag

Aftagerpanelet for Naturressourcer og Miljø (APNM) 2022-2024

Navn	Titel	Virksomhed
Poul Erik Jørgensen (forperson)	Landbrugsdirektør	Nykredit
Morten Andersen Linnet	Chefkonsulent	Landbrug & Fødevarer
Christian H. Vesterager	Direktør	Patriotisk Selskab f.m.b.a.
Annette Hartvig Larsen	Adm. direktør	Aarstiderne
Anne Louise Gimsing	Fuldmægtig, rent drikkevand og sikker kemi	Miljøministeriet
Christian Sig Jensen	Head of Biotech	DLF Seeds A/S
Karin Klitgaard	Underdirektør	Dansk Industri
Morten Brøgger Kristensen	Teknologichef	Solum A/S
Jens Kristian Poulsen	Adm. Direktør	Stiftelsen Sorø Akademi
Thomas B. Olsen	Direktør	NIRAS
Mette Skau Mikkelsen	Senior Research Scientist, Initiative Driver - plant-based foods	FOSS, R&D, Front End Innovation
Mads Jensen	Kontorchef	Naturstyrelsen
Riyong Kim	Head of programme	European Environment Agency
Louise Lading	Head of Field Solution and Regulatory Team Lead, Agronomic Solution Manager TeamScience, Nordic	Bayer A/S
Rasmus Bjerregaard	Co-founder CEO	Nextfood
Gertrud Knudsen	JA-Formand	JA
Lars Jørgensen	Senior Consultant	Teknologisk Institut
Lisbeth Henriksen	Direktør for Innovation	SEGES
Anne Esther Fabricius	Chefkonsulent	DAKOFO, Dansk Korn & Foder